

**KENDİ
DERİNLİĞİMİZE
DALMAK**

© 2025 Hayat Yayıncılık, İletişim, Yapım, Eğitim Hizmetleri ve Ticaret A.Ş.

Tüm yayın hakları anlaşmalı olarak Hayat Yayınları'na aittir.

Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir; izinsiz çoğaltılamaz, basılamaz.

ISBN: 978-605-151-587-8

Sertifika No: 75092

<i>Hayat Yayınları</i>	: 805
<i>Başarı Dizisi</i>	: 167
<i>Kitabın Adı</i>	: Kendi Derinliğimize Dalmak
<i>Yazarı</i>	: Prof. Dr. Hakan Karataş
<i>Yayın Koordinatörü</i>	: Erol Şahnacı
<i>Editör</i>	: Sevgi Korkut
<i>Kapak</i>	: Yunus Karaaslan
<i>İç Tasarım</i>	: Zeynep Bayrak
<i>Baskı Yeri ve Tarihi</i>	: İstanbul, 2025
<i>Baskı ve Cilt</i>	: Alioğlu Matbaacılık

Sertifika No: 45121

Hayat Yayın Grubu

Molla Gürani Mahallesi, Oğuzhan Caddesi No: 15 Kat: 3

Fındıkzade - Fatih / İstanbul

Tel: 0212 613 11 00 Gsm: 0530 259 80 96

www.hayatyayinlari.com - e-posta: hayat@hayatyayinlari.com

✕ /hayatyayinlari /hayatyayinlari

KENDİ DERİNLİĞİMİZE DALMAK

PROF. DR. HAKAN KARATAŞ

Prof. Dr. Hakan Karataş

Yükseköğrenimini İstanbul Üniversitesi İngiliz Dili ve Eğitimi Bölümü'nde tamamlamıştır. KARATAŞ, 1996-2000 yılları arasında Kabataş Erkek Lisesi'nde İngilizce Öğretmeni, 2000 yılında Yıldız Teknik Üniversitesi Yabancı Diller Yüksek Okulu'nda öğretim görevlisi; 2003 yılında YTÜ İnsan Kaynaklarını Geliştirme Merkezi'nde Başkan Yardımcısı olarak görev yapmıştır. 2007 yılında Eğitim Bilimleri Bölümünde yüksek lisans, 2011 yılında doktora eğitimini tamamlamıştır. KARATAŞ, 2016 yılında Eğitim Bilimleri alanında Üniversitelerarası Kurul tarafından verilen "Doçentlik" unvanını almaya hak kazanmıştır.

2009-2016 yılları arasında Yıldız Teknik Üniversitesi Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü görevinde bulunmuştur. Yıldız Teknopark A.Ş. ve Yıldız Teknoloji Transfer Ofisi A.Ş.'de Yönetim Kurulu Üyesi görevlerini yürütmüştür. KARATAŞ, 2018 yılında Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının "Nitelikli Ar-Ge Elemanı Yetiştirme Projesinde" Danışman olarak yer almıştır.

24 Nisan-02 Temmuz 2018 tarihleri arasında ASELSAN A.Ş. Yönetim Kurulu Danışmanlığı görevinde bulunan KARATAŞ, Temmuz 2018-Haziran 2023 tarihleri arasında Kurumsal Yönetim Genel Müdür Yardımcısı olarak görev yapmıştır. Aynı zamanda Ostim Teknik Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü'nde profesör kadrosunda görev yapmıştır.

KARATAŞ, ASELSAN'da yürüttüğü Kurumsal Yönetim Genel Müdür Yardımcılığı görevinde insan kaynakları yönetimi, organizasyonel gelişim, bilgi yönetimi, sözleşmeler, tesisler ve teknolojik altyapı yönetimi, iletişim, sürdürülebilirlik, iş mükemmelliği ve kalite sorumluluklarını üstlenmiştir.

Kamu yararına dernek statüsü olan ASELSAN Sosyal İnovasyon Liderleri Yardımlaşma Derneği (ASİL) Kurucu Yönetim Kurulu Başkanı olan görev yapmıştır.

KARATAŞ, 2021 ve 2022 yıllarında CREA MICE tarafından verilen En Etkin 50 CHRO; 2021 ve 2023 yıllarında Fortune tarafından verilen En Etkin 50 CHRO, 2022 yılında Ekonomist tarafından verilen En Etkin 50 CHRO ve 2022 yılında Fast Company tarafından verilen Türkiye'deki İlk 50 Sürdürülebilirlik Lideri ödülleri almıştır. 2023 yılında "Youth Awards 2023 En İlham Veren İK Lideri" kategorisinde birincilik ödülü kazandı. Prof. Dr. Hakan KARATAŞ'ın 2022 yılında basılmış "Hayatta İş, İşte Hayat" ve "Hikayeden Dersler" adlı iki adet kitabı bulunmaktadır.

Prof. Dr. Hakan KARATAŞ, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'ın tensipleriyle 26 Haziran 2023 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 3 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle Savunma Sanayii Başkan Yardımcılığı görevine atanmıştır. "KARATAŞ, Kurumsal Gelişim ve Yetenek Yönetimi'nden sorumlu Başkan Yardımcısı olarak görev yapmaktadır."

*Gençlerin geleceğine ve geleceğin gençlerine,
Oğlum Kaan, kızlarım Öykü ve Elçin'e
ithaf olunur...*

İÇİNDEKİLER

Önsöz	11
Konfor: Amaç mı, Araç mı?	15
Nasihat Alınır mı Yoksa Verilir mi?	17
Başlamaktan Vazgeçmek, Başarmaktan Vazgeçmektir ..	19
Geri Bildirim Nimeti	21
Oldum ya da Öldüm!	24
Sinir ve Heves	27
Derinlikler Sıgılıklara Kurban Edilmesin	29
Genç Yeteneğin Pusulası	31
7 Uyum Noktası	33
Zamanlama Yönetimi	36
Başkalarının Öz Geçmişi	38
Erteleme Yerine Yüzleşme	40
İnsanın Hamuru	43
Gençlik ve Deneyim	45
Abur Cubur Kültürünün Zararları	47
Yapamadıklarımız Bizi Anlatır	49
Merakla Başla, Keşifle Bitir	51
Geçmiş Tecrübe Edilir Ama Gelecek Yaşanır	53
Fırsat Dünyası	55
Mazeret Kütüphanesi	57

İş Birliđi Yapma ve Birlikte Çalışmanın Farkı	59
Düşündüren Düşünceler	62
Dile Getirmek İçin Dinlemek	64
Uzaklaşmadan Uzlaşmak.....	66
Sorunun Çözümü ve Çözümün Sorunu	68
Bulaşıcı Samimiyet.....	70
Zamane Gençleri mi Yoksa Gençlerin Zamanı mı?	72
Dolup Taşmadan Paylaşmak	74
Susmak Aslında Çok Şey Söylemek Bazen	76
Güç Yetme ve Gönül Çekme Çelişkisi	78
Hâlimizden Memnun Değiliz.....	80
Kaybederken Kazanmanın Hikmeti	82
Ha Gayret Gençler!	84
Kariyer Yolculuđu: İçsel mi Yoksa Dışsal mı?	86
İnsanın İknası ve İknanın Derinliği	88
Korunan ve Koruyan Deđerler.....	90
Artanlar ve Azalanlar	92
İnsanın İnsanla Sınavı.....	94
Öğrenme ve Öğretme Aşkđ	96
Raftaki İnsan	98
Sağlıklı Nesil Nedir?.....	100
Kendimize Sorduđumuz Sorular	102
Yolculuđun Tadını Çıkaralım.....	104
Aklın ve Kalbin Kilitleri.....	106
Gelgitlerimiz	108
Bilginin Sahibi ya da Bilginin Kölesi	110
Eski ve Yeninin Hesaplaşması	112

Ölmeyen Yetenek Öldürmez	114
Bütün ve Parça	116
Buğulu Ayna, Büyülü Ayna	118
Hasret	120
Kariyer Bilmecesi	122
Bizi Çözen Sorular	125
Yetenek ve Yetkinlik	129
Kalabalıklar ve Fazlalıklar	130
Sınırlarımız ve Sınırlılıklarımız	132
Küçük Takımlar, Büyük İşler	135
İçselleştirmek ve İşselleştirmek	137
Anlam, Amaç ve Değer Karmaşası	139
Yarım Olmak, Yarım Kalmak	141
İçimizdeki Yenilik	143
Yapay Zekâ	145
Bağlı Olmak ya da Bağımlı Olmak	147
Gerçeklerden Beslenen Hayaller	149
Hazır Olmak ve Taze Kalmak	151
Bizler Eski Kaldıkça Yıllar Yenilenmeyecek	153
Kayıplarımız	155
Yenilik Zamanı	157
Kendimizde Küçülttüğümüz, Başkasında Büyüttüğümüz Sorunlar	159
İz Arayışı	161
İnsan ve Teknoloji Mücadelesi	163
Yaklaşırken Uzaklaşmak	165
Ölçme ya da Sakın Ölçme	167
Sen Ol	169

Etkili ve Etkin Olmak	171
Değerli Hissetmek	173
Çözümler Sorundur Bazen	175
Nefis Terbiyesi	177
Yaşanan Kararlar, Yaşatan Kararlar	179
Bakış Açısı ve Görüş Açısı	181
Kendi Hikâyemiz	183
Yanlışlar ve Doğrular	185
Yeteneğin Cilasası	187
Acabalar Çok!	189
Tahterevalli Kişilikler	191
Hiçlik	193
İnsana İş, İşe İnsan	195
Doğru Sistemler	197
Lider Olmak	199
Koltukları Karıştırmayalım	201
Büyümenin Dayanılmaz Hafifliği	203
Dinlemenin ve Konuşmanın Gücü	205
Doğru Performans Yüksek Performansa Karşı	207
Taş Olma, Taş Koyma	209
Liyakat, Samimiyet ve Çaba	212
İnsanın Depremi	214
Kariyer Küpeleri	217
Değişim Gerçeği ve Gerçeğin Değişimi	220
Kendi Derinliğimize Dalmak!	222
Arayışlarımız	224
Hayata Dair Ders Notları	226

ÖNSÖZ

Hayat iyi bir öğretmendir ve çok şey öğretir bizlere. Yanlışlarımız kadar doğrularımız, yaptıklarımız kadar yapmadıklarımız da binbir ders içerir almayı bilene, anlamayı bilene. Ödevlerimizi yapmayabiliriz ama dersten kaçamayız, ders çalışmayabiliriz ama sınavlardan kaçamayız hayatta. Bazen notu boldur hayatın, bazen ise sıfırcıdır hayat. Başarılı olunca kendimizden biliriz, başarısızlık durumunda ise hayat zaten bize takmıştı diye kendimizi avuturuz. Zamanında almadığımız derslerin zamanla acısını çekeriz. Zamana bıraktığımız çoğu şeye ayıracak zaman da bulamayız hayatta. Gençken göremediklerimiz yaş ilerledikçe görmezlikten gelir bizleri... Gözlerimiz, en açık olması gereken bir dönemde kapalı olur hayata.

Geriye baktığımızda hayat böyle görünür bizlere. Gençlik yıllarımızı yaşarken ise gözümüz görmez bunları. Gençlik yıllarımızda hayatın getirdiklerini ve götürdüklerini anlamak ve ayırt etmek konusunda her zaman başarılı olmuyoruz. İşimize gelmediğinde ya da istediğimiz olmadığında ders alma konusunda da çok gönüllü olmuyoruz. İkna olmadığımızda inkâr etmek de kolay oluyor. Gençliğin verdiği heyecan ve enerji, hayatı anlamakta aceleci

davranmamıza da neden olabiliyor. Olmadık şeylere anlam yüklüyor, anlam yüklü şeyleri göz ardı ediyoruz. Hazırlıksız yakalandığımız hayatın dersleri ağır geliyor, sınavları zor geçiyor. Sınavları geçsek de öğrenmek kolay olmuyor.

Gençlik yıllarımızda hazırlıklı olsak hayata ... Derslerimizi çalışmış olsak ... Gördüklerimizi anlasak, anladıklarımızı yaşasak, yaşadıklarımızı düzeltebilsek ... İnsanların düşüncelerini, duygularını ve davranışlarını öngörebilsek, anlamlandırabilsek, ders çıkarabilsek ... Gençken karar verme olgunluğuna erişebilsek ... Gelecekte bakar gibi bugüne karar verebilsek keşke ... Öğrenilmiş derslerimiz olsa, öğretmek için hayata ... Gençliğimizin kıymetini bilsek, tadını çıkarabilsek, hayatı kavrayabilsek ... Rotamızı çizebilsek, yolumuzu açabilsek, yolculuğumuzu güzelleştirebilsek, yol arkadaşlarımızı belirleyebilsek, hazır olabilsek ... Düşünecek zamanımız, kavrayacak idrakimiz, sabırlı kalacak sağduyumuz, kontrolü sağlayacak gücümüz olabilse keşke ... Hiç kolay değil ama gençliğimizde bütün bunları yapamasak da farkında olacak olgunluk bile yeterli olabilir çoğu zaman.

Gençlerimizin bizim yaşadıklarımızdan öğrenmeleri ne güzel olurdu ... Bizim deneyimlerimizden öğrenip ders çıkarabilseler, bizim yaşadığımız hayatın ders notlarından faydalanabilseler ...

Bizim pişmanlıklarımız yollarını aydınlatsa, bizim keş-kelerimiz yol gösterse, **bizim başarılarımız ilham verse, bizim başarısızlıklarımız korusa onları keşke...** Bilmediğimiz için **cesaret edemediklerimizi kararlılıkla**

yapabilse gençler keşke... Bizden öğrenemeseler de yaşadıklarımızdan öğrenebilseler, **öğrendiklerini de yaşayabilseler keşke...** Bilgiye ulaşmanın bu kadar kolay olduğu bir dönemde **anlamalı olmayan bulaşıcı bilgidен uzak durabilseler keşke...** Geleceğimizi aydınlatacak **gençlerimizin bugününe ışık tutmayı başarabilsek keşke...** Geleceği imar edecek gençlerin, **önce kendilerini inşa etmelerine destek olabilesek keşke...**

“Kendi Derinliğimize Dalmak” isimli üçüncü kitabımın ortaya çıkış sebebi de tam olarak böyle düşüncelerdi. Gençlerimizin bugününe ışık tutabilmek ve geleceğine rehber olabilmek... Aklım ve gücüm yettiğince gençlerimize ulaşabilmek, hayatlarına dokunabilmek, hayat derslerimden ders çıkarmalarını sağlayabilmek, hayata hazırlıklı olmalarına destek olabilmek... Hayata ilişkin ders notlarımı onlarla paylaşabilmek niyetim. Akıl ve gönül uyumunu sağlayabilecek ve hiç aklımdan çıkarmayacak vicdanlı gençlere katkı sağlayabilmek... İnsanlık yararına çalışacak gençlerimizin yetişmelerine bir nebze de katkım olabilirse, bir kişiyi bile etkileme şansım olabilirse, bir kişinin bile hayatına dokunabilirsem yeter de artar benim için. Geleceğimizin gençleri için ve gençlerimizin geleceğine sahip çıkabilmek için kaleme aldığım bu kitabın gençlerimize katkı sunmasını temenni ediyorum.

Prof. Dr. Hakan Karataş
Haziran, 2025

KONFOR: AMAÇ MI, ARAÇ MI?

Kendi varlığımızı konforumuzun varlığı ile ilişkilendirdiğimizde ve teslim olduğumuzda bağımlılığın dayanılmaz hafifliğini yaşamaya başlıyoruz.

İnsan olarak fiziksel konfor, duygusal konfor ve bilişsel konfora ihtiyaç duyarız. Konforda kalmak ve konfora ihtiyaç duymak insan için çok doğal bir istek.

Çabamızın sonucu elde ettiğimiz kazanımlar konforumuzu sağlıyor ve bizi sürekli geliştiriyorsa sorun yok. Konforumuz bize özerklik, yetki, inisiyatif, karar alanları, gelişim ve değişim imkânı veriyorsa hiç sorun yok.

Bu şartlarda, insanı konfor alanından çıkmaya zorlamak da haksızlık. Ancak, konforunu bozmak istemeyenler, konforunu terk etme cesaretini gösterenler için yol açmak ve yol vermek zorundalar.

Çalışarak, öğrenerek, sürekli geliştirerek ve yenileyerek elde ettiğimiz konfor yerine; alışkanlık ve bağımlılık oluşturduğumuz, sürekli korumaya çalıştığımız ve tartışmaya açmadığımız konfor söz konusu olduğunda ise durum farklılaşıyor.

Konfor amaç olduğunda, tehlike başlıyor. Kendi varlığımızı konforumuzun varlığı ile ilişkilendirdiğimizde ve teslim olduğumuzda, kendimizi önce değişime sonra ise iletişime kapatıyoruz.

Konfor bizim amacımız, biz ise konforumuzun aracı olmaya başlıyoruz. Roller değişiyor, konforumuzu gerçekleştirirken kendimizi gerçekleştirilmekten uzaklaşıyoruz.

Konforumuzu kaybetmemek için kendimizi kaybetmeyi göze alabiliyoruz.

Hâlimden memnun olmayanlar, rahatını bozmaya cesaret edebilir. Konforu rahatlık olarak değil; düşünce, duygu ve davranış derinliği olarak tanımlayanlar er ya da geç kazanacaklar ve konforlarını yönetebilecekler.

Konforumuzun bizi terk etmesinden korkuyorsak biz konforumuzu terk edecek cesareti göstermeliyiz. Bunun için de bir anlam arayışına, bir değer odağına, bir hayale, bir umuda, bir yola ve bir yolculuğa ihtiyacımız var.

Bu yolculuğa başlamak için başkasının bizi ikna etmesini ya da bize imkân sağlamasını beklemeye gerek yok.

Yol ise ancak biz karar verip yola çıktığımızda bizim yolumuz oluyor. Aksi takdirde, yol değil yolluk olma ihtimalimiz çok yüksek...

En büyük konfor ise kendimize, çevremize ve insanlığa sürekli faydamız olduğunda geliyor.